

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS
Brüsszel
2004. december 16-17.

ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

04/S-2004

Elnökségi Főigazgatóság

HU

HU

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\12-Bruxelles

Josep BORRELL elnök úr beszéde
Európai Tanács
Brüsszel, 2004. december 17.

Tisztelt Európai Tanács!

Elsőként szeretném megköszönni a holland elnökségnek az Európai Parlament iránt tanúsított segítőkészségét, valamint szeretnék emlékeztetni arra, hogy a mostani elnökség találóan Európa kommunikálására helyezte a hangsúlyt egy olyan pillanatban, amikor az emberek tájékoztatása elengedhetetlenül fontos.

Egy hónappal ezelőtt azt ígértem Önöknek, hogy az Európai Parlament mindent megtesz annak érdekében, hogy egy erős, széles parlamenti támogatást élvező Bizottság kezdhesse meg munkáját. Ígéretünket megtartottuk.

De milyen munkát is jelent ez?

2005. január 26-án Durão Barroso elnök úr bemutatja 2005-ös munkatervét, valamint az elkövetkezendő 5 évre szóló többéves programot. Most először, és ezzel megelőlegezve az alkotmány hatályba lépését, az elnök úr intézményközi megállapodást javasol majd az említett ötéves program jóváhagyására.

Mi, az Európai Parlamentben hajlandóak vagyunk tárgyalni egy ilyen megállapodásról, amely mindannyiunk számára keretet biztosít majd az elkövetkező öt év során elvégzendő munkánkhoz.

Addig is több kérdés szerepel kiemelt helyen politikai napirendünkön. Elsőként a pénzügyi tervről szeretnék beszélni.

Az Európai Parlament igen komolyan veszi vitathatatlan szerepét a pénzügyi terv tekintetében és a Parlament nélkül nem lesz pénzügyi terv.

Együtt megállapodásra kell jutnunk a 2007–2013-as időszakra vonatkozóan. Ennek érdekében a Parlament ideiglenes bizottságot hozott létre, amelynek – megtisztelő módon – én lehetek az elnöke. A bizottság munkájának célja egy egységes, indoklással ellátott álláspont kialakítása. Munkánk alapját a Bizottság javaslatai képezik.

Mi mindenképpen megállapodást szeretnénk, és azt az előre meghatározott határidőn belül. Mindazonáltal nem akármilyen megoldást akarunk.

Ezenkívül arra is szükség van, hogy a tagállamok egymás között is megegyezésre jussanak.

Ebben a kérdésben hat tagállam fejtette ki hivatalos álláspontját a Prodi Bizottság által előterjesztett és a Barroso Bizottság által hivatalosan átvett javaslatok tekintetében. Ha összehasonlítjuk a különböző számokat, akkor jelentős különbségeket tapasztalunk.

Először is, az összehasonlításra alkalmas dolgokat kell összevetnünk. Nem lehet a Bizottság egy kifizetési előirányzatokra vonatkozó javaslatát hat ország kötelezettségvállalási előirányzatokra tett javaslatával összehasonlítani.

A következőket kell összevetnünk:

- a Bizottság 2007–2013-as időszakra vonatkozó 1 025 milliárd eurós javaslatát, ami a GDP 1,26%-ának felel meg kötelezettségvállalási előirányzatokban
- 6 ország ugyanezen időszakra vonatkozó 815 milliárd eurós javaslatával, ami a GDP 1%-ának felel meg kötelezettségvállalási előirányzatok formájában.

A hat ország javaslata 210 milliárd eurós csökkentést jelent a Bizottság javaslatához képest. Fel kell tennünk a kérdést, hogy vajon az 1% miatt kénytelenek leszünk-e politikai céljainkat megkurtítani és felülvizsgálni azokat a kötelezettségeinket, amelyeket már felvállaltunk?

Másrészről szeretném Önök emlékeztetni arra, hogy amennyiben a többéves pénzügyi terv tekintetében nem születne megállapodás a Parlament és a Tanács között, akkor ez azt jelentené, hogy:

- az Unió minden, éves jellegű politikáját újra kellene tárgyalni, és
- vissza kellene térni a szerződésekben meghatározott éves költségvetési eljáráshoz, ami a költségvetési hatóság két ága közötti megállapodással jár. Biztos vagyok benne, hogy sem a Tanács sem a Parlament nem kívánja vissza a korábbi csatározásokat, amelyek során mindkét fél saját szempontjait kívánta érvényesíteni.

Nem tudom elképzelni, hogy a Tanács csökkenteni tudja a pénzügyi hozzájárulást, úgy hogy közben az Unió meg tud felelni az előtte álló újabb kihívásoknak és a kiemelt feladatoknak, hiszen a mezőgazdasági kiadásokat Önök már 2013-ig meghatározták.

Amikor a kihívásokról és a kiemelt feladatokról beszélek, akkor elsősorban az alábbiakra gondolok:

- a jelenlegi bővítés teljes végrehajtása és a jövőbeli bővítés,
- valódi kohéziós politika fenntartása, amely a közösségi szolidaritás eszköze,
- az Unió fokozódó szerepe a világban és az új politikák, különös tekintettel a kutatás és az oktatás területére.

Engedjék meg, hogy megosszam Önökkel egy megfigyelésemet: furcsa konstatálni, hogy pont azok a tagállamok hajlandóak kevésbé megfelelő finanszírozást biztosítani, amelyek támogatnak egy későbbi bővítést (és itt konkrétan Törökországra gondolok).

Az az érzésem, hogy a Tanács egyre több európaít akar, de egyre kevesebb Európát.

Kevesebb erőforrásból nem lesz nagyobb Európa. Ezt Durão Barroso elnök úr mondta a minap az Európai Parlamentben.

Mindazonáltal, kérem ne ijedjenek meg. Ellentétben azzal, amit mondanak, az Európai Parlament nem egy gondatlan költségvetési hatóság, amit a számadatok is alátámasztanak:

- az 1988–2003-as időszakban a két költségvetési hatóság közül a Tanács volt az, amely nagyobb mértékben növelte a – kötelező – kiadásokat; másrésztől amíg a 15 tagállam nemzeti költségvetés átlagosan 22,9%-kal nőtt 1996 és 2002 között, az Unió költségvetése csak 8,2%-kal emelkedett.

Azt szeretném ezzel mondani, hogy ez a tárgyalás nem korlátozódhatnak pusztán „számok és százalékok csatájára”, hanem egy olyan Európa projektjéről kell szólnia, melynek finanszírozása megfelel a törekvéseinek.

Hölgyeim és Uraim!

Mielőtt rátérnék a Tanács mostani központi kérdésére, Törökországra, engedjék meg, hogy a napirenden lévő néhány egyéb kérdéstről szóljak.

A Törökországgal kapcsolatos döntés körüli vita miatt nem tudtuk megfelelő módon értékelni a Bulgária, Románia és Horvátország esetében hozott döntéseiket. Ami Bulgáriát illeti, támogatjuk az elvégzett erőfeszítéseket, mert lehetővé tették, hogy az ország a megadott határidőn belül történő csatlakozás útjára léphessen.

Romániát illetően továbbra is úgy gondoljuk, hogy további munkára van szükség annak érdekében, hogy az igazságügyi rendszer függetlenebbé váljon, hogy kevésbé alkalmazzák a sürgősségi rendeleteket és hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyenek a korrupció felszámolására minden szinten. A Parlament számára nyilvánvaló, hogy Románia esetében ugyanazokat a kritériumokat kell alkalmazni, mint Bulgáriánál. Mindazonáltal elmondhatom Önöknek, hogy a technikai nehézségek ellenére a Parlament mindent megtesz azért, hogy április 13-án megtartsa a tárgyalások lezárásával kapcsolatos hozzájárulási szavazást.

Az EU emberi jogi képviselője

Az Európai Unió emberi jogi képviselőjének kinevezéséről szóló döntésük bizonyos aggodalmat keltett a Parlamentben. Amint tudják intézményünk úttörő szerepet játszott ezen politika terén és eredetileg tőlünk származtak azok az emberi jogokról szóló záradékok, amelyeket nemzetközi szerződéseink tartalmaznak.

Egyrészt az emberi jogok mindig is központi szerepet játszottak az Unió külpolitikájának meghatározásában és egy ilyen poszt létrehozása növelhetné az emberi jogok fontosságát.

Másrészt viszont némi bizonytalanság érezhető azzal kapcsolatban, hogy a Parlament képes-e az Unió munkáját ellenőrizni ezen a téren. A Parlament ebben a tekintetben igen jól együtt tudott működni a Bizottsággal és elemi érdekünk ezen együttműködés további folytatásának szavatolása.

Hogyan tájékoztatná ez a képviselő munkájáról a Parlamentet? Kérem, gondolkozzanak el ezeken a kérdéseken mielőtt egy olyan elképzelést támogatnak, amely nehézségeket okozhat és amely esetleg pusztán jelképes értékűvé válhat.

A közel-keleti békefolyamat

A múlt hónapban Abdalá jordán király azt mondta az Európai Parlamentben, hogy volna esély a békefolyamatra, ám ez az esély csak két évig áll fenn. A január 9-i palesztin elnökválasztás kulcsfontosságú ezen folyamat életben tartására, ezért az Európai Parlament 30 képviselőt küld

majd a térségbe, ami az intézményünk által valaha is megbízott legnagyobb választási megfigyelőkből álló küldöttség lesz.

Ukrajna

Az Európai Unió végre első ízben bizonyította, hogy képes vezető szerepet betölteni a nemzetközi szinten. Azt hiszem gratulálhatunk Javier Solanának, a közös kül- és biztonságpolitikai főképviselőnek. A választások és az új kievi parlament beiktatása után szándékomban áll ellátogatni Ukrajnába azért, hogy ezzel jelezzem, az Európai Parlament támogatja a demokratikus folyamatot.

Törökország

Úgy tudom, hogy tegnap este döntöttek a tárgyalások megkezdéséről. Az Európai Parlament két nappal ezelőtt bocsátotta szavazásra jelentését és az eredmény egyértelmű volt: arra kérjük Önöket, hogy „indokolatlan késedelem nélkül” kezdjék meg a tárgyalásokat Törökországgal. Tegnap este Balkenende úr bejelentette a Törökországgal folytatott tárgyalások október 3-án történő megkezdését.

A kijelölt dátum megegyezik a Parlament véleményével.

Remélem, hogy Törökország még ma el tudja fogadni az Önök által tegnap kialakított feltételeket.

A szavazás eredménye egyértelmű volt: 407 mellette és 262 ellene. Ám amellet, amit a Parlament elfogadott, épp olyan fontos az, amit elutasított. A Parlament kereken elutasított bármiféle B-tervet, egy kedvezményes társulást vagy a teljes jogú csatlakozás bármilyen alternatíváját. Álláspontunk egyértelmű és végleges. A tárgyalások megkezdése persze nem jelenti azok lezárását is. A csatlakozási tárgyalások során általában senki sem tudja megjósolni azok kimenetelét. A tárgyalások megkezdésének célja azonban a teljes jogú tagság.

Nyilvánvaló, és tudom, hogy ez a pont része volt az Erdogan úrral folytatott intenzív tárgyalásoknak, a tárgyalások megkezdése azt jelenti, hogy Törökország elismeri Ciprust.

Nyilvánvaló, hogy ha az ember tárgyal valakivel, akkor azt el is ismeri.

A Parlament hosszú vitát folytatott álláspontjáról. Az elmúlt hónapok során Törökország kérdése gyakorlatilag teljesen uralta az intézményt: konferenciák, látogatások – többek között Erdogan miniszterelnök úré és Leyla Zanáé –, független jelentések, küldöttségek látogatása a térségben, meghallgatások a nők jogaival és az emberi jogokkal kapcsolatban...

Törökországi látogatásom során megállapíthattam, hogy mindenki, a hatóságoktól kezdve, az emberi jogok képviselőin és a görög-keleti patriarchán át a szakszervezeti vezetőkhöz, tehát ismétlem mindenki a tárgyalások megkezdését kérte. Nyilvánvaló, hogy a lökést a csatlakozás perspektívája adta meg és ez a politikai, szociális és gazdasági reform garanciája is. Egy nemleges válasz visszalépést jelentene ebben a folyamatban.

Másrészt hasonlóan egyértelmű, hogy Törökország uniós csatlakozása hatalmas feladat és nem vagyok biztos benne, hogy mindenki, akivel Törökországban találkoztam tudatában lenne az erőfeszítés nagyságának. A Parlament jelentésének nagy része arról szól, hogy mit kell tenni a tárgyalások megkezdését követően. A Parlamentnek erősítenie kell a török civil társadalomhoz fűződő kapcsolatait.

Szintén nehéz feladat elé állít minket az, hogy politikailag magyarázatot kell adnunk az európai közvéleménynek. Ha a török kérdést újabb lepantói csatának vagy Bécs újabb ostromának tekintjük, az sehová nem vezet.

Éppen ezért a Parlament szeretné, ha konzultálnának vele a Törökországgal folytatott tárgyalások felfüggesztésére vonatkozó bármilyen javaslatról. Ha a tárgyalások végén a Parlament kezében van a csatlakozásról szóló döntés, akkor furcsa lenne, ha csupán tájékoztatnának bennünket a már meghozott döntésről. Pláne akkor, ha a Parlamentet be kell vonni az ezen tárgyalások közvélemény felé történő magyarázatának folyamatába. Hogyan tudna a Parlament olyan döntést megmagyarázni, amelyben nem is vett részt?

Végezetül **Kofi Annan és Irak**

Szeretnék köszönetet mondani az elnökség kezdeményezésért, amelyben javasolta, hogy Kofi Annan szólaljon fel Önök előtt. Egy évvel ezelőtt a Szaharov-díj átadásának alkalmával a Parlament fogadta Kofi Annant, akinek tudomásom szerint jelenleg szüksége van a támogatásunkra. E tekintetben csak annyit szeretnék mondani azoknak, akik az elmúlt hetekben támadták őt, hogy vannak olyanok, akik más szemében a szálkát, míg magukéban a gerendát sem látják.

Köszönöm szépen!

* * *